

Univerzita Karlova

Evangelická teologická fakulta

Jiří Piškula:

Dějiny adventizmu sedmého dne v českých zemích (1890 – 1998)

Posudek disertační práce

Autor se zhostil nesnadného úkolu, totiž obhájit doktorát z teologie napsáním práce z historie. Výslovně se dovolává empiricko-kritické metodologie dotvořené vlivem historického pozitivizmu (s. 1). Práci jakožto historické lze sotva co vytknout: Autor jasně formuluje svůj záměr, vyjasňuje pojmy, zasazuje své pojednání do širšího historického rámce, brilantně pracuje s prameny poté, co čtenáře seznámil s její rešerší (s. 3 – 6). Vyrovnaně uplatňuje primární prameny, včetně archivních materiálů, jak se sluší na historické pojednání, které má prokázat vědeckou kvalifikovanost pisatele. Je obeznámen s odbornou (sekundární) literaturou, kromě češtiny i ve dvou dalších jazycích a používá ji.

Práce je psaná kultivovaným jazykem jen s občasnými stylistickými neobratnostmi, např. chybné přivlastňovací zájmeno v českém abstraktu, je přehledně členěna s kapitolami různé úrovně s bohatým využitím desetinného systému a grafického odlišení titulů. Je třeba doktoranda pochválit, že práce má všechny předepsané náležitosti.

Autor si nevytkl problém, který by chtěl s využitím zpracované a utříděné historické látky řešit, např. nějakou hypotézu či jasně formulovanou otázku. Jistěže i pečlivá dokumentace si zaslouží ocenění. Součástí vědecké práce je však i analýza, komparace a interpretace. Životní příběhy, v tomto případě příběhy náboženského společenství se pokládají za jedinečné a proto se historie nepokládá za příliš vhodnou ke zobecňování jednotlivostí. Je otázkou, nakolik smí historik hodnotit. Hodnocení by se mohlo jevit v rozporu s požadovanou vědeckou objektivitou, ale na druhé straně historie nestojí nad dějinami, ať chce nebo nechce je jejich součástí. Interpretace minulosti formuje přítomnost a budoucnost. Zde by mohl být prostor pro další patro vědecké práce nad to, co autor nabídl.

Velký otazník visí nad teologickým charakterem autorova doktorského studia a čistě historickým rázem disertace. Stačí k zařazení do teologického kontextu náboženské, resp. církevní *téma*, nebo má církevně-historické zpracování takového tématu svá specifika? Jak autor touto prací prokazuje svou teologickou kvalifikaci? Snad právem se vymezuje vůči konfesnímu pohledu, snad má na mysli apologetický charakter starších historických pojednání. Jsou však jen dvě možnosti: buď oslava anebo suchá faktografie?

Je třeba přihlédnout k současné krizi křesťanské teologie, která autorovi neposkytuje podněty k odvážné teologii historie, rozumí se i postbiblické historie. Proto tuto námitku nepokládám za diskvalifikující. Pouze od doktoranda Jiřího Piškuly očekávám, že při obhajobě poskytne vlastní úvahu o možnostech teologické reflexe dějin, ať již takovou možnost kvalifikovaně odmítne nebo aspoň hypoteticky nabídne možnost takové specifické metodologie.

Doporučuji po úspěšné obhajobě práci přijmout a v případě splnění ostatních předpokladů mu udělit doktorský titul.

Hodnotil: doc.ThDr. Ivan Štampach